

MACMILLAN POLSKA

Ocenianie z języka angielskiego

---

zgodny z nową podstawą programową

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej
z dnia 14 lutego 2017 r.

DLA II-ego ETAPU EDUKACYJNEGO
(szkoła podstawowa)

V. OCENIANIE

A. Ocena osiągnięć uczniów

Integralną częścią nauczania jest ocenianie, które polega na bezustannym zbieraniu informacji o przebiegu procesu uczenia się. Jest to również swojego rodzaju sposób na zachęcanie i stymulowanie uczniów do ich dalszego rozwoju.

Rozróżniamy dwie zasadnicze funkcje oceniania: diagnostyczną / bieżącą i klasyfikującą / sumującą. Różnice pomiędzy nimi obrazuje następująca tabela:

Ocenianie diagnostyczne / bieżące	Ocenianie klasyfikujące / sumujące
<ol style="list-style-type: none"> Ma na celu:<ul style="list-style-type: none"> monitorowanie postępów i rozwoju ucznia sprawdzenie skuteczności zastosowanych metod i technik nauczania; rozpoznanie indywidualnych potrzeb każdego ucznia; nakreślenie kierunku dalszej pracy. Jest procesem ciągłym, wspomagającym. Wyniki podane są w taki sposób, w jaki zdecyduje szkoła i sam nauczyciel (szeroki wachlarz możliwości). Jest szczególnie przydatne nauczycielowi, uczniowi i jego rodzicom, stanowiąc dla nich informację zwrotną. Ma postać:<ul style="list-style-type: none"> formalną: testy, sprawdziany, itp.; nieformalną: obserwacja ucznia (jego zaangażowania ucznia w proces uczenia, aktywność, udzielane odpowiedzi itp.).	<ol style="list-style-type: none"> Ma na celu:<ul style="list-style-type: none"> monitorowanie działania systemu szkolnego w dłuższym okresie czasu; porównanie osiągnięć uczniów z określonymi standardami; globalne sprawdzenie jakości nauczania. Ma charakter okresowy i odbywa się w ściśle określonym czasie (zwykle na koniec semestru, roku szkolnego czy cyklu nauczania). Najczęściej bazuje na pisemnych lub ustnych testach przygotowanych według wymaganych procedur. Jest przydatne dla celów statystycznych, szczególnie dla nadzoru (np. kuratorium).

Właściwe ocenianie powinno być oparte na kilku fundamentalnych zasadach:

- Uczniowie powinni być poinformowani o kryteriach oceniania nakreślonych w Przedmiotowym Systemie Oceniania (PSO) i o wszystkich obszarach aktywności, jakie będą podlegały ocenie. Warto je uzgodnić wspólnie z uczniami i przedstawić w formie kontraktu klasowego, który następnie obie strony – zarówno uczniowie jak i nauczyciel – obowiązane są przestrzegać.

2. Przedmiotowy System Oceniania powinien być spójny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (WSO).

3. Ocenianiu powinno podlegać przede wszystkim to, co uczeń umie i jak posługuje się zdobytą wiedzą. Uczniów należy też zachęcać do samooceny, porównania jej wyników z informacją zwrotną o postępach otrzymaną od nauczyciela, a następnie omówić z nimi ewentualne rozbieżności w postrzeganiu tychże postępów. Wskazane jest, aby uczniowie gromadzili te dane np. we własnym „Portfolio językowym”, wraz z próbkami własnych dokonań, co pozwoli na wyraźne udokumentowanie przyrostu wiedzy.

Ogólnie mówiąc, postępy nauczania i osiągnięcia uczniów można ocenić na podstawie:

- prac klasowych: testów osiągnięć – np. na zakończenie rozdziału, testów semestralnych i testu końcowego;
- kartkówek – zapowiedzianych i niezapowiedzianych krótkich testów, sprawdzających stopień opanowania materiału z 1-3 ostatnich lekcji;
- prac domowych;
- prac pisemnych;
- odpowiedzi ustnych;
- prac projektowych (oceniając zarówno proces ich powstawania, jak i sam produkt);
□ bieżącej obserwacji aktywności na zajęciach; □ samooceny uczniów.

Należy jednak pamiętać, że znajomość języka, rozumianego jako narzędzia komunikacji, nie jest wiedzą, którą można ocenić jedynie za pomocą sprawdzianów i różnorodnych prac ustnych czy pisemnych. Znajomość języka to również skuteczność przekazu, efektywny odbiór wypowiedzi w obcym języku i gotowość do zareagowania stosownie do rzeczywistej sytuacji, a także świadomość różnic językowych i kulturowych, umiejętność logicznego myślenia, przetwarzania informacji oraz wiele innych składowych, których nawet najdokładniejszy test nie jest w stanie ocenić. Tym bardziej należy podkreślić rolę bieżącej obserwacji uczniów - tylko systematyczne diagnozowanie uczniów pozwoli ocenić ich zaangażowanie w proces dydaktyczny i postęp w nauce. Warto również pamiętać o konieczności oceniania każdego ucznia osobno – czyli jego rzeczywistego postępu w stosunku do predyspozycji, indywidualnych możliwości i umiejętności. Nie jest to zadanie łatwe, gdyż mając w grupie kilkunastu uczniów, z których każdy jest inny, trudno nie ulec pokusie oceniania wszystkich jedną miarą. Dobrze jednak tego unikać – pozwoli to nam dostrzec postęp każdego ucznia, tym samym motywując go do dalszej nauki.

1.Przedmiotowy system oceniania

W każdej szkole obowiązuje Wewnątrzszkolny System Oceniania (WSO), do którego nauczyciel języka angielskiego musi się dostosować. Zachęcamy oczywiście do wszelkich innowacyjnych rozwiązań na lekcjach – np. system punktowy, system kar i nagród, plusów i minusów – im ciekawszy pomysł na zmotywowanie uczniów do nauki, tym skuteczniejszy zapewne okaże się system ewaluacyjny. Ważne jednak, aby system oceniania języka

angielskiego w rozliczeniu semestralnym współgrał z WSO. Ważne też, aby był przedstawiony uczniom na początku nauki języka – a jeszcze lepiej, wraz z nimi wypracowany, np. w formie kontraktu.

Jeśli punkty kontraktu będą ustalone wspólnie z uczniami, łatwiej będzie egzekwować przestrzeganie poszczególnych punktów kontraktu.

Zaprezentowany poniżej przedmiotowy system oceniania to tylko przykład jednego z wielu rozwiązań. Tworząc go, uwzględnione zostały następujące obszary wiedzy i umiejętności ucznia:

- Gramatyka i słownictwo
- Czytanie
- Słuchanie
- Mówienie □Pisanie

Ponadto, ocenie mogą podlegać m.in.:

- Sprawdziany wiadomości / testy □Praca domowa
- Prowadzenie zeszytu / zeszytu ćwiczeń
- Aktywność na lekcji
- Prace projektowe
- Komunikowanie się w języku angielskim
- Pilność / zaangażowanie ucznia

2.Kontrakt

1. System oceniania jest oparty na zasadzie sprawiedliwości.
2. Ocenianiu podlegają następujące rodzaje aktywności ucznia: sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe, ćwiczenia wykonywane w klasie, prace projektowe indywidualne i grupowe, zeszyt, umiejętność samodzielnego uczenia się i samooceny postępów nauczania, pilność.

3. Uczeń oceniany jest na dwa sposoby:

a) na bieżąco:

- by pomóc mu rozpoznać i zrozumieć swoje mocne i słabe punkty oraz dać mu wyraźne wskazówki, nad czym powinien więcej pracować (ustalenie obszarów pracy wyrównawczej i pomocy);
- by przekazać rodzicom / opiekunom informacje o jego postępach, mocnych i słabych stronach, a także wskazać, w jaki sposób powinien pracować, aby osiągnąć poprawę;
- by dać nauczycielowi informację zwrotną na temat efektywności jego nauczania, właściwości doboru materiałów, oraz by pomóc w adaptowaniu planu nauczania, jeśli zachodzi taka potrzeba;

b) okresowo:

- by przekazać uczniowi, rodzicom / opiekunom i nauczycielom obraz postępów, aktywności i osiągnięć w języku angielskim pod koniec pewnej części programu nauki (np. koniec semestru / roku szkolnego / danego cyklu nauczania);
- by dostarczyć informacji nauczycielowi odpowiedzialnemu za następny etap nauki.

4. Kontroli postępów nauczania dokonuje się:

- a) przy pomocy obiektywnych sprawdzianów lub testów;
  - b) poprzez obserwacje innych rodzajów aktywności ucznia, według załączonych kryteriów.
5. Uczeń ma prawo poprawić lub zaliczyć pracę klasowa w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie później jednak niż na tydzień przed klasyfikacją. Dotyczy to również sprawdzianów, na których uczeń był nieobecny.
  6. W ciągu semestru przewiduje się co najmniej dwie prace klasowe, zapowiadane uczniom min. tydzień przed planowanym terminem.
  7. Kartkówki sprawdzają wiadomości z bieżącego działu i nie muszą być zapowiadane. Jeżeli uczeń był nieobecny na kartkówce, odpowiedni materiał może zaliczyć w formie odpowiedzi ustnej.
  8. Poprawione prace pisemne uczeń dostaje do wglądu nie później niż w tydzień po przeprowadzeniu sprawdzianu, kartkówki zaś na następnej lekcji, o ile jest to możliwe.
  9. Ocenę za pracę w grupie i pilność przyznaje się na koniec semestru.
  10. Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji dwa razy w ciągu semestru, co zostaje odnotowane przez nauczyciela w karcie obserwacji ucznia przed rozpoczęciem danej lekcji. Nie obejmuje to zwolnienia z pisania zapowiedzianej pracy klasowej.
  11. Jeżeli uczeń opuścił więcej niż 50% lekcji, może być niesklasyfikowany z języka angielskiego.
  12. Uczeń z opinią z poradni psychologiczno-pedagogicznej na temat specyficznych trudności w uczeniu się, pisze prace klasowe, kartkówki i prace domowe dostosowane do swoich potrzeb i możliwości.
  13. Uczeń z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim uczy się według odrębnego programu. Oceniany jest zgodnie z wkładem pracy i wysiłkiem proporcjonalnym do swoich możliwości.
  14. Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który spełnia wszystkie warunki konieczne do uzyskania oceny bardzo dobrej, a dodatkowo wykazuje się wiedzą znacznie wykraczającą poza program nauczania obowiązujący na jego poziomie, wykonuje ciekawe pomoce naukowe lub interdyscyplinarne prace projektowe, bierze udział w konkursach przedmiotowych i odnosi w nich sukcesy.
  15. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów dla oceny dopuszczającej, nie wykorzystuje pomocy w postaci zajęć wyrównawczych, pracuje poniżej swoich możliwości i nie wykazuje chęci nadrobienia zaległości.
  16. Podane poniżej kryteria ocen stosuje się w połączeniu z treściami przewidzianymi w rozkładach materiału na dany semestr / rok nauczania w oparciu o wybrany i zatwierdzony przez dyrektora szkoły program nauczania.

3.Szczegółowe kryteria oceniania

Skala ocen	Gramatyka i słownictwo Umiejętności ucznia:
6	<ul style="list-style-type: none"> ☐ uczeń swobodnie operuje strukturami gramatycznymi określonymi w rozkładzie materiału oraz zna niektóre wykraczające poza jego ramy z ☐ łatwością buduje spójne zdania proste i złożone, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym ☐ posiada bogaty zasób słownictwa, wykraczający poza program nauczania i potrafi go wykorzystać w praktyce ☐ zna i stosuje w praktyce wyrażenia potoczne przedstawione w podręczniku i wiele wyrażen z innych źródeł, jak prasa, telewizja i Internet ☐ wykonuje starannie dodatkowe prace projektowe o wyjątkowych walorach językowych ☐ bardzo chętnie wykonuje obowiązkowe i dodatkowe prace domowe wykraczające poza wymagany poziom ☐ niezwykle aktywnie prezentuje swoje wiadomości i umiejętności podczas lekcji
5	<ul style="list-style-type: none"> ☐ uczeń swobodnie operuje strukturami gramatycznymi określonymi w rozkładzie materiału ☐ buduje spójne zdania proste i złożone, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym ☐ zna słownictwo określone programem nauczania i potrafi je wykorzystać w praktyce ☐ czasami wykonuje dodatkowe prace projektowe ☐ zawsze prawidłowo wykonuje prace domowe i obowiązkowe prace projektowe ☐ bardzo aktywnie uczestniczy w zajęciach
4	<ul style="list-style-type: none"> ☐ prawidłowo operuje większością struktur gramatycznych określonych w rozkładzie materiału ☐ buduje zdania, które są na ogół spójne i poprawne pod względem gramatycznym i logicznym ☐ zna większość słów i zwrotów określonych w programie i zazwyczaj poprawnie używa ich w praktyce ☐ przeważnie prawidłowo wykonuje prace domowe i obowiązkowe prace projektowe ☐ przeważnie chętnie uczestniczy w zajęciach
3	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zna i potrafi operować niektórymi prostymi strukturami gramatycznymi określonymi w rozkładzie materiału ☐ buduje zdania, które nie zawsze są spójne - zdania zawierają błędy gramatyczne i logiczne, które czasami zakłócają sens przekazu na ogół ☐ używa słownictwa odpowiedniego do zadania, choć w ograniczonym zakresie

	☐ nieregularnie wykonuje prace domowe i projektowe – prace zawierają błędy ☐ rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach
	☐ słabo zna struktury gramatyczne określone w rozkładzie materiału i ma problemy z wykorzystaniem ich w praktyce
2	☐ zdania, które buduje są mało zrozumiałe i na ogół niespójne pod względem gramatycznym i logicznym – uczeń niechętnie przystępuje do samodzielnej pracy dysponuje bardzo ograniczonym słownictwem ☐ ☐ potrzebuje pomocy nauczyciela przy wykonywaniu prostych zadań gramatycznych i leksykalnych ☐ sporadycznie odrabia prace domowe i projektowe ☐ nie uczestniczy aktywnie w zajęciach – nie zgłasza się do zadań, a zmuszany do odpowiedzi, popełnia wiele błędów
1	☐ nie opanował podstawowych zagadnień gramatycznych określonych w rozkładzie materiału ☐ nie zna podstawowych słów i wyrażeń ☐ nie potrafi budować prostych zdań, nawet z pomocą nauczyciela ☐ bardzo rzadko odrabia prace domowe lub projektowe, które zawsze zawierają błędy uniemożliwiające zrozumienie treści

Skala ocen	Czytanie Umiejętności ucznia:
6	☐ regularnie czyta dla przyjemności dodatkowe teksty takie jak: artykuły anglojęzyczne, komiksy, krótkie czytanki i książki w uproszonych wersjach rozumie przeczytane teksty – z łatwością wybiera odpowiednie informacje z tekstu, rozumie kontekst sytuacyjny, bez problemu określa intencje autora ☐ na podstawie przeczytanego tekstu potrafi bezbłędnie wykonać zadania sprawdzające każdego typu i potrafi zawsze uzasadnić swoją decyzję ☐ zawsze ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów ☐ technika czytania – czyta bezbłędnie również podczas lekcji (bez przygotowania) ☐ podczas lekcji bardzo chętnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu czytania
5	☐ czyta dla przyjemności teksty zawarte w podręczniku i czasami czyta dla przyjemności teksty dodatkowe, np.: instrukcje do gier, czasopisma anglojęzyczne, książki w uproszonych wersjach ☐ rozumie przeczytane teksty – potrafi wybrać właściwe informacje z tekstu, rozumie kontekst sytuacyjny, określa intencje autora ☐ na podstawie przeczytanego tekstu potrafi wykonać zadania sprawdzające różnego typu, np.: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań i potrafi uzasadnić swoją decyzję

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zawsze ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów ☐ technika czytania – czyta prawidłowo ☐ podczas lekcji chętnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu czytania
	<ul style="list-style-type: none"> ☐ rozumie ogólny sens przeczytanych tekstów, czasami popełnia błędy przy wyborze właściwych informacji z tekstu, zazwyczaj rozumie kontekst sytuacyjny, czasami ma problem z określeniem intencji autora ☐ czasami popełnia błędy przy wykonywaniu zadań sprawdzających
4	<p>rozumienie tekstu typu, np.: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, choć przeważnie potrafi uzasadnić swoją decyzję</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ przeważnie ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów ☐ technika czytania – czyta popełniając nieliczne błędy ☐ podczas lekcji raczej chętnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu czytania
3	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nie rozumie całego tekstu, ale jest w stanie uchwycić jego ogólny sens, potrafi znaleźć tylko niektóre z potrzebnych informacji, nie zawsze rozumie kontekst sytuacyjny i ma problem z określeniem intencji autora popełnia liczne błędy ☐ przy wykonywaniu prostych zadań sprawdzających bardziej szczegółowe rozumienie tekstu typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań – czasami potrafi uzasadnić swoją decyzję ☐ czasami ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów ☐ technika czytania – czyta popełniając liczne błędy ☐ czasami zgłasza się do czytania podczas lekcji
2	<ul style="list-style-type: none"> ☐ z czytanego tekstu jest w stanie zrozumieć tylko pojedyncze wyrazy lub najprostsze zwroty ☐ nawet z pomocą nauczyciela ma poważny problem z wykonaniem najprostszych zadań sprawdzających poziom zrozumienia ogólnego ☐ przy wykonywaniu najprostszych zadań sprawdzających poziom zrozumienia szczegółowego, typu: ustalanie kolejności wydarzeń, określanie prawdziwości zdań – najczęściej zgaduje i nie potrafi uzasadnić swojej decyzji ☐ sporadycznie ćwiczy w domu czytanie zadanych tekstów ☐ technika czytania – czyta niechętnie popełniając bardzo liczne błędy
1	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zwykle nie czyta tekstów zawartych w podręczniku ☐ jeśli czyta to nie rozumie sensu większości przeczytanego tekstu i nie potrafi skorzystać z żadnych zawartych w nim informacji nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie wykonać najprostszych zadań sprawdzających poziom zrozumienia tekstu ☐ niekiedy rozumie jedynie pojedyncze wyrazy ☐ nie ćwiczy w domu czytania zadanych tekstów

	☐ technika czytania – czyta bardzo niechętnie, popełniając bardzo liczne, rażące błędy, uniemożliwiające zrozumienie
--	---

Skala ocen	Słuchanie Umiejętności ucznia:
6	☐ potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych wykraczających poza materiał zawarty w podręczniku takich jak: piosenki, filmy, proste skecze ☐ rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i potrafi właściwie na nie zareagować ☐ potrafi z łatwością rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego ☐ potrafi wydobyć szczegółowe informacje z tekstu słuchanego i

	<p>właściwie na nie zareagować</p> ☐ na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi bezbłędnie wykonać wszystkie zadania sprawdzające różnego typu – zawsze potrafi uzasadnić swój wybór
	☐ z łatwością rozróżnia dźwięki i intonację
	☐ bardzo aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania
5	☐ potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku rozumie ☐ zdecydowaną większość poleceń nauczyciela i potrafi właściwie na nie zareagować ☐ potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego na podstawie wysłuchanego ☐ tekstu potrafi wykonać zadania sprawdzające typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – uczeń potrafi uzasadnić swój wybór ☐ rozróżnia dźwięki i intonację ☐ aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania
4	☐ potrafi zrozumieć sens większości różnorodnych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku rozumie większość poleceń nauczyciela i zazwyczaj potrafi prawidłowo na nie zareagować ☐ zazwyczaj potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego ☐ na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi wykonać większość zadań sprawdzających typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – zazwyczaj potrafi uzasadnić swoją decyzję ☐ rozróżnia większość dźwięków

	☐ przeważnie aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania
3	☐ potrafi zrozumieć sens niektórych rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku ☐ nie rozumie całego tekstu i nie jest w stanie zawsze uchwycić jego ogólny sens nie zawsze rozumie polecenia nauczyciela i nie zawsze potrafi na nie odpowiednio zareagować ☐ nie zawsze rozpoznaje uczucia i reakcje mówiącego ☐ ☐ na podstawie wysłuchanego tekstu potrafi wykonać niektóre zadania sprawdzające typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – popełnia przy tym błędy i nie zawsze jest w stanie uzasadnić swój wybór ☐ mało aktywnie prezentuje swoje umiejętności z zakresu słuchania, ma problemy z koncentracją przy wykonywaniu zadań ze słuchu
	☐ nie potrafi zrozumieć sensu większości rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku ☐ zwykle nie rozumie tekstu i nie jest w stanie uchwycić jego sensu ☐ zwykle nie rozumie poleceń nauczyciela i nie potrafi na nie zareagować ☐ sporadycznie rozpoznaje reakcje i uczucia mówiącego
2	☐ na podstawie wysłuchanego tekstu ma poważny problem z wykonaniem zadań sprawdzających typu: ustalanie kolejności wydarzeń, udzielanie odpowiedzi na pytania, określanie prawdziwości zdań, uzupełnianie tekstu z lukami, uzupełnianie tabelki brakującymi informacjami – zwykle zgaduje, popełniając przy tym bardzo liczne błędy, potrzebuje pomocy ☐ zwykle nie rozróżnia dźwięków ☐ uczeń nie jest aktywny i nie koncentruje się podczas wykonywania zadań ze słuchu
1	☐ nawet z pomocą nauczyciela i kilkakrotnym powtarzaniu nagrania nie rozumie jakichkolwiek rozmów opartych na materiałach anglojęzycznych zawartych w podręczniku ☐ nie rozumie żadnych poleceń nauczyciela, nawet najprostszych i z podpowiedziami ☐ ☐ jest w stanie zrozumieć tylko pojedyncze wyrazy, lecz nie potrafi na ich podstawie zrozumieć ogólnego sensu wypowiedzi ☐ nie rozpoznaje uczuć i reakcji mówiącego ☐ błędnie rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu, nawet z pomocą nauczyciela ☐ nie rozróżnia dźwięków ☐ uczeń nie jest aktywny podczas zajęć, ponieważ nie rozumie tego, co słyszy

Skala ocen	Mówienie Umiejętności ucznia:
-------------------	--------------------------------------

6	<ul style="list-style-type: none"> ☐ swobodnie i bardzo chętnie wypowiada się na różne tematy, zachowując przy tym dużą dokładność językową i zasób słownictwa poziom wypowiedzi ☐ wykracza poza wymagania programowe ma bardzo dobrą wymowę i można go łatwo zrozumieć ☐ w zadaniach komunikacyjnych jest zawsze bardzo aktywny i zaangażowany ☐ w sposób naturalny i spontaniczny niezwykle chętnie wypowiada się na różne tematy
5	<ul style="list-style-type: none"> ☐ dość swobodnie i chętnie wypowiada się na różne tematy, zachowując przy tym dokładność językową ☐ potrafi dość płynnie i bez zahamowań mówić na tematy określone w rozkładzie materiału ☐ dysponuje pełnym zakresem słownictwa opisanym w rozkładzie materiału ☐ ma prawidłową wymowę i można go łatwo zrozumieć ☐ w zadaniach komunikacyjnych jest zawsze aktywny i zaangażowany ☐ w sposób naturalny i spontaniczny bardzo chętnie wypowiada się podczas lekcji na różne tematy
4	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ☐ mówi z lekkim wahaniem, dość spójnie, w miarę poprawnym językiem dysponuje słownictwem wystarczającym do dość swobodnej interakcji w zakresie opisanym w rozkładzie materiału można go zazwyczaj zrozumieć ☐ potrafi włączyć się do rozmowy ☐ w zadaniach komunikacyjnych jest raczej aktywny ☐ na ogół w naturalny sposób chętnie wypowiada się podczas lekcji na różne
	tematy
3	<ul style="list-style-type: none"> ☐ uczeń mówi z wyraźnym wahaniem, raczej niespójnie i niepełnymi zdaniem postępując się językiem, popełnia liczne błędy, które czasem zakłócają przekaz wypowiada się tylko na wybrane zagadnienia opisane w rozkładzie materiału ☐ ☐ w zadaniach komunikacyjnych jest rzadko aktywny, często ułatwia sobie pracę, postępując się językiem ojczystym ☐ rzadko wypowiada się podczas lekcji, zapytany popełnia dużo błędów językowych
2	<ul style="list-style-type: none"> ☐ uczeń wypowiada się sporadycznie, nie z własnej inicjatywy popełnia wiele ☐ błędów uniemożliwiających zrozumienie ☐ czasami wypowiada jedynie pojedyncze słowa lub podstawowe zwroty czasami przy pomocy nauczyciela bierze udział w zadaniach komunikacyjnych, lecz na ogół nie jest aktywny, zwykle nie interesuje go praca zespołu, a nawet potrafi ją dezorganizować ☐ nie zabiera głosu w rozmowie

1	☐ uczeń ma ogromny problem, aby wypowiedzieć się na jakikolwiek, nawet najprostszy temat, nawet przy pomocy nauczyciela ☐ wypowiadając się popełnia bardzo liczne błędy, przez co jego wypowiedź jest niezrozumiała, niespójna i nie zawsze na temat ☐ zwykle nie potrafi odpowiedzieć na krótkie, bardzo łatwe pytania nauczyciela nawet kierowany podpowiedziami z jego strony ☐ prawie nigdy nie zabiera głosu w rozmowie
---	---

Skala ocen	Pisanie Umiejętności ucznia:
6	☐ wykonuje nieobowiązkowe prace pisemne – pisze dla przyjemności, np.: prowadzi pamiętnik, blog lub koresponduje z rówieśnikami z zagranicy pisze wypowiedzi pisemne bogate pod względem gramatyczno-leksykalnym pisze spójnie, bez błędów w pisowni i interpunkcji bardzo chętnie wykonuje zarówno pisemne prace projektowe zawarte w podręczniku, jak i te z dodatkowych źródeł ☐ poziom prac wykracza poza wymagany materiał ☐ bardzo chętnie wykonuje dodatkowe prace domowe, które wykraczają poza wymagany poziom
5	☐ wyczerpująco wykonuje prace pisemne na tematy wyszczególnione w rozkładzie materiału ☐ potrafi w spójny sposób zorganizować swoją wypowiedź ☐ pisząc, wykorzystuje bogaty zasób środków gramatyczno-leksykalnych ☐ popełnia nieliczne, mało znaczące błędy w pisowni i interpunkcji ☐ chętnie wykonuje pisemne prace projektowe zawarte w podręczniku ☐ zawsze prawidłowo wykonuje prace domowe
	☐ prace pisemne są dość obszerne ale nie zawsze wyczerpujące
4	☐ wypowiedzi pisemne zawierają nieliczne błędy gramatyczno-leksykalne, które na ogół nie zakłócają przekazu ☐ pisze nie zawsze spójnie, czasami z błędami w pisowni i interpunkcji ☐ czasami wykonuje pisemne prace projektowe zawarte w podręczniku ☐ przeważnie wykonuje prawidłowo prace domowe
3	☐ pisze prace pisemne, które są mało rozbudowane, nie zawsze na temat ☐ stosuje ograniczony zakres słownictwa i struktur językowych wypowiedzi ☐ pisemne zawierają liczne błędy gramatycznoleksykalne, które niekiedy zakłócają przekaz ☐ tekst nie jest spójny, zawiera liczne błędy w pisowni i interpunkcji ☐ czasami wykonuje prace domowe, które zawierają błędy

2	<ul style="list-style-type: none"> ☐ uczeń pisze sporadycznie i niechętnie ☐ prace pisemne są ubogie w struktury gramatyczno-leksykalne pisanie prac ☐ sprawia duże trudności, nawet z pomocą nauczyciela ☐ pisze niespójne, z dużą ilością błędów językowych, które bardzo często zakłócają przekaz ☐ teksty są źle zorganizowane i chaotyczne ☐ popełnia szereg błędów przy przepisywaniu z tablicy ☐ rzadko odrabia prace domowe
1	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wypowiedzieć się pisemnie na większość tematów zawartych w rozkładzie materiału jeśli pisze, to prace ucznia są nieczytelne lub zawierają tak dużo błędów gramatyczno-leksykalnych, że przekaz staje się niezrozumiały ☐ ma problemy przy przepisywaniu z tablicy ☐ teksty są bardzo źle zorganizowane i chaotyczne ☐ zwykle nie prowadzi zeszytu bądź robi to w sposób bardzo niedbały ☐ nie odrabia nawet najprostszych prac domowych - jeśli je wykona, obfitują one w rażące błędy, które uniemożliwiają zrozumienie treści

Opracowanie:
Grażyna Czapula
Katarzyna Kozłowska

4.Sprawdziany

Progi procentowe należy ustalić zgodnie z wytycznymi WSO – będą się one zatem różnić w zależności od szkoły. Poniższa tabela ilustruje przykładowy podział punktacji z testów / sprawdzianów, odpowiednio do oceny.

%	95-100	85-94	70-84	50-69	31-49	0-30
Ocena	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający	niedostateczny

Uwaga!

W przypadku uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się, należy dostosowywać sprawdziany i testy indywidualnie, w zależności od konkretnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych tych uczniów. Wymagania edukacyjne w stosunku do nich powinny być ustalone na takim poziomie, by byli w stanie im sprostać, ale jednocześnie by skłaniały ich do przewyższania trudności i motywowały do dalszej pracy.

Pilność / zaangażowanie ucznia

Oceniane są w sposób opisowy, ze szczególnym uwzględnieniem wkładu pracy ucznia proporcjonalnie do jego zdolności i możliwości.

Raport

Proponujemy, aby na koniec każdego semestru uczeń otrzymał krótki raport z informacją o postępach, uwzględniający wyżej wymienione obszary aktywności, oceny cząstkowe i ocenę końcową. Poniżej zamieszczony został wzór takiego raportu.

Imię i nazwisko ucznia	Oceny cząstkowe	Średnia ocen cząstkowych .....
Klasa		Komentarz
Słownictwo		

Gramatyka		
Słuchanie		
Mówienie / Wymowa		
Czytanie		
Pisanie		
Zeszyt / Zeszyt ćwiczeń		
Praca domowa		
Praca grupowa / Projekt		
Umiejętność samodzielnego uczenia się		
Sprawdziany / Testy / Kartkówki		
Pilność, zaangażowanie		
Ocena na koniec półrocza / roku ..... /	..... Data	..... Podpis nauczyciela

5. Ocenianie kształtujące

Ocenianie kształtujące nazywane jest także "ocenianiem pomagającym się uczyć", a to dlatego, że zachęca zarówno nauczyciela, jak i uczniów do zorientowania na **proces** uczenia się, a nie jego mniej lub bardziej wymierne efekty. W kształtującym podejściu do oceniania uczniów, nauczyciel pokazuje uczniom cel i kierunek nauki, naprowadza, wspiera i obserwuje, w zamian przekazując dzieciom informację zwrotną pomagającą im poprawić swoje błędy i doskonalić umiejętności.

W niniejszym programie omówimy krótko cztery kluczowe, z punktu widzenia oceniania uczniów przez nauczyciela anglistę, elementy:

- kryteria oceniania, czyli NACOBESZU
- informację zwrotną
- ocenę koleżeńską
- samoocenę

NACOBESZU, czyli kryteria oceniania

Uczniowie mają prawo wiedzieć, czego będzie wymagał od nich nauczyciel i jakie aspekty danego zadania będą podlegały ocenie. Dlatego niezwykle ważne jest ustalanie i podawanie uczniom kryteriów oceny, zwanych „nacobesu”, czyli na co będziemy zwracać uwagę. Informacja ta powinna być bardzo konkretna, tak aby uczeń sam mógł ocenić, czy

opanovał dany materiał w wystarczającym stopniu. Sugerujemy, aby każda lekcja i każdy sprawdzian były poprzedzone podaniem uczniom kryteriów sukcesu. Kryteria sukcesu to krok ku zbudowaniu takiej relacji uczeń-nauczyciel, w której nauczyciel chce uczniowi pomóc się nauczyć. I najważniejsze – nauczyciel powinien oceniać TYLKO to, co podane zostało w kryteriach sukcesu. Raz zawiedzione zaufanie uczniów może być ciężko odbudować...

Informacja zwrotna

Z punktu widzenia nauczyciela-anglisty, zorientowanego na proces doskonalenia umiejętności językowych, informacja zwrotna jest kluczowym elementem oceniania kształtującego. Rozwijając umiejętności językowe, uczniowie muszą podejmować liczne próby komunikacji w języku obcym i powinni mieć prawo popełnić błąd – muszą wiedzieć, że za błąd nie zostaną ukarani – że podjęcie próby, choćby nieudanej, zostanie docenione i wykorzystane jako wskazówka do dalszej nauki. W tym celu efektywnym narzędziem jest konstruktywna i wspierająca informacja zwrotna, dzięki której uczeń wie, jak poprawić popełniony błąd i w jakim kierunku dążyć, aby osiągnąć zamierzony cel.

W nauczaniu przedmiotowym pełna informacja zwrotna powinna optymalnie zawierać cztery elementy: wskazanie dobrych elementów w pracy ucznia, odnotowanie elementów pracy, które wymagają poprawy, zamieszczenie wskazówek, w jaki sposób poprawić pracę oraz zasugerowanie, w jakim kierunku pracować dalej. Mając jednakże na uwadze specyfikę nauczania języka obcego, warto nieco uprościć formę informacji zwrotnej, ograniczając ją do trzech elementów:

co jest **dobrze** (+ +)

co **wymaga poprawy** (-)

jak **poprawić pracę**, nad czym dalej pracować (↗)

Należy pamiętać, że informacja zwrotna powinna być przede wszystkim motywująca, dlatego uwag pozytywnych powinno być więcej niż tych krytycznych, tak aby uczeń miał poczucie, że nauczyciel docenia jego wkład pracy i osiągnięcia, choćby niewielkie. Po komentarzach pozytywnych należy wskazać obszary, które uczeń powinien udoskonalić. Ważne, żeby ta krytyka była precyzyjna i konstruktywna, tak aby uczeń wiedział, że wskazanie błędów to nie reprimenda, po której może spodziewać się kary, lecz nieodłączny element rozwoju. Dlatego też zaraz po słowach krytyki powinny pojawić się wskazówki, jak niedoskonałe obszary pracy uczeń może poprawić. Ten trzeci element informacji zwrotnej, który odróżnia ją od oceny opisowej, jest kluczowy w ocenianiu zorientowanym na proces: nadaje sens uczeniu i uczeniu

się poprzez wskazanie uczniowi kierunku dalszego działania.

Ocena koleżeńska

Współpracowanie i udzielanie oceny koleżeńskiej to umiejętności, które uczniowie rozwijają powoli i niekoniecznie z przekonaniem od samego początku, stąd musimy uzbroić się w cierpliwość, aby dostrzec pożądane efekty. Wzajemne ocenianie się przez uczniów to także sposób oceniania, w którym nie da się w pełni wyeliminować subiektywizmu w ocenie

koleżeńskiej (podobnie jak nie jest w 100% obiektywna ocena nauczyciela wobec ucznia). Pomocne w tym względzie są ściśle wyznaczone, jednoznaczne kryteria, w oparciu o które uczniowie wzajemnie się oceniają. Drugim, niezbędnym uwarunkowaniem efektywnego działania oceny koleżeńskiej jest atmosfera życzliwości panująca w klasie; wypracowanie w danej grupie uczniów wzajemnego zaufania, wsparcia oraz otwartości na uwagi ze strony rówieśników. Sugerujemy przypominanie uczniom, że oceniając innych, pomagają sobie nawzajem w nauce.

Samoocena

Nauczenie dzieci właściwego podejścia do samooceny jest wyzwaniem: trudność polega na przekonaniu ucznia, że ocena samego siebie nie powinna być samokrytyką, a raczej uświadomieniem sobie, przede wszystkim, tego, co już wiem, co umiem. Analogicznie jak w informacji zwrotnej, sugerujemy, aby zachęcać uczniów najpierw do znalezienia swoich mocnych stron, a dopiero potem do zastanowienia się, czy są obszary, nad którymi uczeń powinien popracować, aby uzupełnić pewne braki, udoskonalić te lub inne umiejętności. Podobnie jak w ocenie koleżeńskiej, punktem wyjścia do samooceny powinny być precyzyjnie sformułowane kryteria sukcesu, do których uczeń może się odnieść, oceniając własną pracę.

W niniejszym programie nauczania proponujemy dwa proste sposoby zachęcenia uczniów do samooceny:

- **technika świateł drogowych** - oceniając swoją pracę, uczeń przy każdym jej elemencie, zaznacza zrealizowanie danego kryterium odpowiednim kolorem:
  - zielonym, jeśli zadanie było dla niego łatwe,
  - żółtym, jeśli miał wątpliwości w jego wykonaniu,
  - czerwonym, jeśli sprawiło mu trudność.
- **technikazdań podsumowujących** - oceniając swoją pracę, uczeń krótkimi zdaniem podsumowuje, jakie elementy zadania były dla niego łatwe, jakie sprawiły mu trudność, itd. Sugerujemy wprowadzenie kilku początków takich zdań, aby ułatwić uczniom dokonanie samooceny, np.:
  - *I think I did well/badly...*
  - *I enjoyed...*
  - *I think ... was really/quite easy/difficult.*

B. Ocena pracy nauczyciela

Ocenić podlega nie tylko praca ucznia, ale również nauczyciela. Oczekujemy od uczniów, aby zastanawiali się nad własnym procesem uczenia się i tego samego musimy zatem wymagać od siebie. Zachęcamy do refleksji nad swoją pracą. Najlepiej po każdej lekcji zadać sobie poniższe pytania:

1. Czego nauczyli się dziś moi uczniowie?	TAK/NIE
2. Czy ćwiczenia były urozmaicone?	TAK/NIE

3. Czy uwzględniały różne style uczenia się i różne predyspozycje uczniów?	TAK/NIE
4. Czy każdy uczeń miał szansę zdobyć nową wiedzę, udoskonalić swoje umiejętności?	TAK/NIE
5. Czy lekcja była atrakcyjna dla uczniów?	TAK/NIE
6. Czy zrealizowała postawione cele?	TAK/NIE
7. Czy byłem / byłam sprawiedliwy / sprawiedliwa?	TAK/NIE

Ponadto, we właściwej ocenie swojej pracy, zastosowanych metod i ich efektów pomocne są:

- obserwacja pracy uczniów na lekcji i osiągnięte przez nich wyniki;
- luźne rozmowy z uczniami na temat technik i zadań stosowanych przez nauczyciela;
- samoobserwacja – np. nagranie swojej lekcji na kasecie wideo (DVD) i analiza jej przebiegu;
- ankieta przeprowadzona wśród uczniów i omówienie jej z nimi;
- hospitacja koleżeńska lub dyrektora szkoły i rozmowa pohospitacyjna;
- obserwowanie lekcji innych nauczycieli i porównywanie ich ze swoim stylem prowadzenia lekcji.

Samoocena pracy nauczyciela, czy jej ocena dokonana przez innych to nie wszystko. Nowoczesny nauczyciel zawsze dąży do doskonalenia własnego warsztatu pracy. Dlatego warto studiować publikacje metodyczne, korzystać z nauczycielskich forów dyskusyjnych w Internecie i korzystać z warsztatów, konferencji i szkoleń oferowanych przez ośrodki metodyczne i wydawnictwa. Kalendarz bieżących szkoleń wydawnictwa Macmillan znajduje się na stronie www.macmillan.pl. Serdecznie zapraszamy.

Zachęcamy również do lektury metodycznej z bogatej oferty wydawnictwa Macmillan. Szczególnie polecamy:

- *ANA-Z OF ELT*, Scott Thornbury
- *LEARNING TEACHING*, Jim Scrivener
- *TEACHING PRACTICE*, Roger Gower, Diane Phillips i Steve Walters
- *BEYOND THE SENTENCE*, Scott Thornbury
- *SOUND FOUNDATIONS*, Adrian Underhill
- *UNCOVERING GRAMMAR*, Scott Thornbury
- *TEACHING READING SKILLS IN A FOREIGN LANGUAGE*, Christine Nutall
- *DISCOVER ENGLISH*, Rod Bolitho i Brian Tomlinson
- *UNCOVERING CLIL*, Peeter Mehisto, Maria Jesus-Frigols, David Marsh
- *BLENDED LEARNING*, Pete Sharma, Barney Barret

VI NAUCZANIE ZDALNE

Opracowanie Katarzyna Komarnicka

Nauczanie języka angielskiego na odległość powinno realizować **cele szczegółowe**, które określone zostały w Podstawie Programowej z 14 lutego 2017 roku. Jak wspomniano w

rozdziale *Cele kształcenia i wychowania*, nadrzędne cele kształcenia językowego w klasach 4-8 szkoły podstawowej muszą być również spójne z ogólnymi celami kształcenia ogólnego w II etapie edukacyjnym.

Bardzo ważnym aspektem jest **indywidualizacja**, o której wspomniano także w *Procedurach osiągania celów programowych*. Nauczyciel, będąc świadomym zróżnicowania grupy, powinien poznawać indywidualne potrzeby swoich uczniów, a także zwrócić szczególną uwagę na dostęp do narzędzi ułatwiających naukę na odległość – należy pamiętać o tym, że nie każdy uczeń ma do nich dostęp, a nie każdy rodzic jest biegły w obsłudze komputera czy wybranych przez nauczyciela narzędzi edukacyjnych. Zdarzają się również sytuacje, w których rodzic nie jest chętny do udzielania pomocy lub po prostu nie jest w stanie pomóc dziecku ze względu na zobowiązania zawodowe lub rodzinne. Z tego powodu nauczyciel powinien pamiętać, że ważną rolę odgrywa również kontakt z wychowawcą klasy, który może dostarczyć nauczycielowi niezbędnych informacji na temat sytuacji rodzinnej ucznia.

Ze względu na to, że lekcje na odległość różnią się od tradycyjnych lekcji tradycyjnych w sali lekcyjnej, prowadząc je warto zwrócić uwagę na ich czas trwania. Maksymalny **czas takiej lekcji** to 45 minut, natomiast **optymalny** czas to 20 minut. Natomiast jeżeli nauczyciel i/lub rada pedagogiczna podejmą decyzję o prowadzeniu zajęć dłuższych niż 20 minut, warto jest przerywać je jakąś ciekawą aktywnością

A. Metody nauczania

Nauczanie języka angielskiego na odległość jest nie lada wyzwaniem w tej grupie wiekowej, dlatego też nauczyciel, wybierając metody nauczania powinien mieć na uwadze możliwości i charakterystyczne cechy rozwojowe uczniów klas 4-8; w tej grupie wiekowej obserwujemy intensywny rozwój poznawczy oraz wzrost kompetencji językowych i komunikacyjnych. Należy również pamiętać o tym, że metody stosowane podczas zajęć tradycyjnych w klasie, nie zawsze sprawdzą się podczas lekcji online. Bez względu na formę nauczania, nauczyciel powinien jednak pamiętać o tym, że nadrzędnym celem kształcenia językowego jest sprawne **komunikowanie się** zarówno w mowie, jak i w piśmie.

Osiągnięcie celów dydaktycznych wymaga od nauczyciela wyboru i zastosowania odpowiednich metod nauczania. Poniżej przedstawiamy wybór metod, dzięki którym, podczas nauczania zdalnego, możliwa będzie realizacja celów szczegółowych, określonych w podstawie programowej.

1. Metoda audiolingwalna

W tej metodzie nauka polega na **wielokrotnym powtarzaniu** (ćwiczenia typu *drill*), zapamiętywaniu i utrwalaniu materiału, co może być bardzo przydatne podczas nauki na odległość. Zadaniem nauczyciela jest dostarczanie uczniom bodźców, które skłonią dzieci do powtarzania danych fraz komunikacyjnych np.: nauczyciel zadaje pytanie, a wybrany uczeń na nie odpowiada i kieruje kolejne pytanie do kolego/koleżanki (takie ćwiczenie można połączyć z wybraną aplikacją np. Kahoot, o której mowa w części *Narzędzia pracy*) *Nauczyciel: Do you like playing football?*

Uczeń 1: Yes, I do/ No, I don't. Do you like playing volleyball?

Uczeń 2: Yes, I do/ No, I don't.

Nauczyciel: Have you ever eaten prawns?

Uczeń 1: Yes, I have/No, I haven't. Have you ever been to London?

Uczeń 2: Yes. I have/No, I haven't.

Dzięki tej metodzie uczniowie pracują również nad poprawnością gramatyczną, która ma spore znaczenie w II etapie edukacyjnym.

2.Total Physical Response (Metoda reagowania całym ciałem)

TPR to metoda, która w znacznym stopniu rozwija umiejętność słuchania i rozumienia. Stosując TPR podczas zajęć zdalnych unikniemy znużenia, które może być spowodowane dużą ilością czasu spędzaną przed komputerem, smartfonem lub tabletem, a także zredukujemy stres związany z nauką na odległość. W polecenia wydawane dzieciom warto wplatać elementy humorystyczne, co może pozytywnie wpłynąć na motywację uczniów oraz na wcześniej wspomniane zmniejszenie stresu. Planując pracę z tą metodą, nauczyciel może wykorzystać **otoczenie uczniów**, np. poprosić ich, by znaleźli w domu konkretne przedmioty np.: *Find something green in the kitchen* (wszyscy uczniowie idą do kuchni w swoich domach i szukają czegoś zielonego, a następnie przynoszą wybrany przedmiot przed ekran monitora). Przedmioty, które przyniosą uczniowie stają się punktem wyjścia do kolejnego ćwiczenia.

3.Metoda projektu

Metoda projektu jest mocno podkreślana w założeniach nowej podstawy programowej. Poprzez jej stosowanie nauczyciel daje uczniom szansę na wdrażanie zdobytej wiedzy do praktycznego działania oraz na rozwijanie kompetencji społecznych. Dzięki tej metodzie w uczniach wyzwalana jest twórcza energia, uczą się oni samodzielnie podejmować decyzje, planować swoją pracę, zdobywać wiedzę na różne sposoby oraz docierać do źródeł informacji, co jest niezwykle istotne podczas pracy zdalnej. Ponadto, uczeń staje się **ekspertem**, co pozytywnie wpływa na jego motywację wewnętrzną, natomiast nauczyciel jest jego **doradcą** i dyskretnym przewodnikiem. Jego rolą jest śledzenie i identyfikowanie potrzeb uczniów, pomoc w planowaniu działań, a ingerowanie w prace dzieci tylko wówczas, gdy zajdzie taka potrzeba. Bardzo ważne jest również zachęcanie do komunikowania się w języku angielskim. Jednocześnie praca nad projektem pozwala zminimalizować rutynę dydaktyczną. Dodatkowe informacje na temat metody projektu zawarte są w rozdziale IV *Realizacja programu*.

Przykładem pracy projektowej wykonywanej zdalnie, może być stworzenie mini książki kucharskiej przy okazji omawiania tematu *Food*. Zanim uczniowie przystąpią do pracy, nauczyciel powinien wyjaśnić cel zadania i sposób realizacji. Nauczyciel wyjaśnia, jak należy umieścić przepisy na ulubione potrawy w wirtualnej książce kucharskiej. W tym celu może np. nagrać film instruktażowy lub opisać kolejne czynności. Następnie nauczyciel dzieli uczniów na grupy, które skupiać się będą nad konkretnymi częściami książki kucharskiej: przystawki, dania główne, zupy, desery. Uczniowie, pracując w grupach, zamieszczają na swoich tablicach wirtualnych, utworzonych przez nauczyciela; (np. na Padlecie) zdjęcia potraw, podpisują je, podają listę potrzebnych składników oraz sposób przygotowania ulubionej potrawy. Podczas pracy nad projektem, uczniowie zdanych grup muszą ze sobą **współpracować**, komunikować się, by ustalić np. jaka potrawę wybrać, jakie składniki będą do niej potrzebne, jakie wybrać elementy graficzne, które potrawy chcą zamieszczać na tablicy itp. Produktem końcowym

współpracy poszczególnych grup będzie książka kucharska stworzona na wirtualnej tablicy, którą uczniowie będą mogli podzielić się z innymi uczniami, nauczycielami czy rodzicami.

4. Podejście komunikacyjne

W tej metodzie język angielski traktowany jest przede wszystkim jako narzędzie do efektywnej komunikacji. Główny nacisk stawiany jest na interakcję w języku angielskim oraz na aktywne uczestnictwo uczniów w zabawach i grach językowych czy rozmowach. Podejście to skupia uwagę na umiejętności **komunikowania się** w języku obcym w rozmaitych sytuacjach, w których niezbędne jest uzyskanie bądź przekazanie drugiej osobie pewnych informacji.

Przykładem ćwiczenia z zastosowaniem tej metody jest aranżowanie scenek z życia codziennego:

Uczeń 1: Can you set the table, please?

Uczeń 2: Sure. I'll do it in a minute.

Uczeń 1: Thank you.

Uczeń 1: Would you like to go to the cinema tonight?

Uczeń 2: Yes, I'd love to! Which film shall we watch?

*Uczeń 1: Shall we watch the new **Harry Potter** film? Uczeń*

2: Good idea!

Podczas zdalnego nauczania warto jest korzystać z różnych metod podczas – powinny się one wzajemnie uzupełniać. Wybór metod i technik nauczania będzie zależał od wielu czynników, m.in. od postawionych celów, czasu trwania zajęć, treści nauczania oraz od możliwości technologicznych nauczyciela i uczniów.

B. Narzędzia pracy

Lekcje na odległość mogą być prowadzone na różne sposoby, w zależności od możliwości i zasobów technologicznych nauczyciela i uczniów. Punktem wyjścia dla nauczyciela będzie organizacja pracy oraz komunikacja z uczniami.

Poniżej przedstawiamy kilka przydatnych narzędzi, które ułatwią nauczycielowi kontakt z dziećmi i rodzicami oraz naukę języka angielskiego w II etapie edukacyjnym. Należy również pamiętać, że wydawnictwo Macmillan udostępnia nauczycielom **oprogramowania do tablic interaktywnych**, co jest dużym ułatwieniem w prowadzeniu lekcji na odległość – wystarczy udostępnić pulpit w czasie lekcji na żywo i nauczyciel może wykorzystywać to samo narzędzie, z którego korzystał podczas lekcji w klasie.

1. Lekcje na żywo

Wybrane platformy, dzięki którym nauczyciele mogą przeprowadzać lekcje łącząc się ze swoimi uczniami na żywo:

• **Microsoft Teams** –www.teams.microsoft.com– to aplikacja do współpracy, która pomaga uporządkować pracę klasy. W MS Teams nauczyciel ma możliwość m.in. utworzenia

zespołu (klasy), zaplanowania zajęć, zadawania i oceniania różnych zadań, a także nagrywania lekcji i udostępniania pulpitu.

• **Skype** – www.skype.com – podobnie jak w MS Teams, nauczyciel może zakładać grupy (klasy), zaplanować lekcje, a także nagrywać je oraz udostępniać pulpit.

• **Zoom** – www.zoom-video.pl – kolejna platforma, która ułatwi nauczycielowi kontakt z uczniami. Zoom umożliwia m.in. nagrywanie spotkań czy organizowanie lekcji z możliwością pracy grupowej.

2. Lekcja bez konieczności łączenia się z uczniami

Na wstępie należy zaznaczyć, że nauczanie jest pracą **nauczyciela z uczniami** i jest procesem możliwym pod warunkiem, że uczestniczą w nim zarówno uczniowie, jak i nauczyciel. Niestety, może zdarzyć się tak, że nauczyciel lub dzieci nie będą mieli możliwości łączenia się na żywo. W takiej sytuacji istnieją inne rozwiązania – nauczyciel może zamieszczać lekcje na **wirtualnych tablicach** odpowiednio je organizując. Takie wirtualne tablice dają szereg możliwości – można zamieszczać na nich m.in. linki do piosenek lub pliki dźwiękowe, krótkie filmy np. z instrukcjami do ćwiczeń, zdjęcia, notatki, a także tworzyć w ten sposób całe lekcje:

- **Padlet** – www.padlet.com,
- **Linoit** – www.linoit.com, □ **Trello** – www.trello.com, □ **Wakelet** – www.wakelet.com.

Dodatkowo nauczyciel może też stworzyć wirtualną tablicę po to, by uczniowie mogli na niej zamieszczać swoje prace tworząc np. klasowy projekt (przykład takiego projektu znajduje się w części Metody nauczania). Wystarczy dać uczniom możliwość edytowania tablicy. Warto jednak wcześniej zapoznać się dobrze z takim narzędziem, aby móc poinstruować uczniów i/lub ich rodziców, w jaki sposób mogą na niej zamieszczać prace.

Link do wirtualnych tablic można przesłać za pośrednictwem e-dziennika lub, jeśli szkoła używa dzienników tradycyjnych, za pośrednictwem komunikatora wybranego przez szkołę do kontaktu z uczniami i/lub ich rodzicami i opiekunami.

Pracując w ten sposób, nie należy zapominać o kontakcie z uczniami na żywo (oczywiście w miarę możliwości), choćby przy wykorzystaniu dostępnych komunikatorów. Kontakt twarzą w twarz pozwoli podtrzymać i budować wzajemne relacje oraz zapewnić uczniom kontakt z rówieśnikami.

3. Narzędzia do tworzenia treści nauczania

W internetowej przestrzeni istnieje wiele praktycznych narzędzi, które ułatwią nauczycielowi realizację lekcji prowadzonych zdalnie. Warto jest jednak wybrać takie narzędzia, które uczniowie znają z lekcji w klasie lub są łatwe w obsłudze zarówno dla uczniów jak i dla rodziców. Dlatego indywidualizacja nauczania, wspomniana we wstępie do tego rozdziału, jest tak ważnym elementem działań nauczyciela. W II etapie edukacyjnym nauczyciel powinien ograniczyć ilość wybieranych narzędzi w myśl zasady „**mniej znaczy więcej**” lub „**liczy się jakość, nie ilość**”.

Poniżej przedstawiamy wybrane narzędzia do tworzenia treści nauczania, które umożliwią nauczycielowi realizację celów szczegółowych. Nauczyciel może je wykorzystywać zarówno podczas lekcji na żywo, jak i podczas lekcji bez konieczności łączenia się z uczniami:

- **Quizlet** – www.quizlet.com – to narzędzie do nauki m.in. słownictwa. Nauczyciel może stworzyć swoje zestawy lub wykorzystać te, które zostały stworzone przez innych użytkowników. Wydawnictwo Macmillan przygotowało zestawy słownictwa do swoich podręczników. Quizlet umożliwia również pracę w grupie.

- **Wordwall** – www.wordwall.net – pozwala w prosty i intuicyjny sposób stworzyć własne materiały interaktywne, m.in. testy, ćwiczenia typu *Połącz w pary*, krzyżówki, ćwiczenie polegające na porządkowaniu słów w zdaniu. Nauczyciel może również edytować istniejące już ćwiczenia i dostosować je do własnych zajęć i swojego stylu nauczania.

- **Quizizz** – www.quizizz.com – to kolejne narzędzie umożliwiające nauczycielowi tworzenie swoich quizów lub korzystanie i/lub edytowanie istniejących, stworzonych przez innych użytkowników.

- **Kahoot** – www.create.kahoot.it – to narzędzie, dające możliwość tworzenia własnych quizów, ankiet czy np. ćwiczeń na dopasowywanie odpowiedzi, jak i korzystania z już istniejących zasobów. Uczniowie mogą brać udział w grze za pomocą smartfonów, tabletów (instalując aplikację) lub korzystając z komputera.

- **Edpuzzle** – www.edpuzzle.com – to narzędzie do tworzenia interaktywnych filmów. Nauczyciel może korzystać z szerokiej bazy filmów, a następnie spersonalizować wybrany film, dodając np. ścieżkę dźwiękową czy różnego typu pytania.

- **Socrative** – www.socrative.com – z pomocą tego narzędzia nauczyciel może zorganizować głosowanie, grę czy test online, a nawet otrzymać informację zwrotną na temat poziomu zrozumienia zagadnień z lekcji przez uczniów.

- **LearningApps** – www.learningapps.org – narzędzie służące do wykonywania ćwiczeń z uczniami lub sprawdzania ich wiedzy. Nauczyciel może tworzyć ćwiczenia interaktywne, korzystając z szablonów lub wykorzystać gotowe, ćwiczenia, udostępnione przez innych użytkowników. Nauczyciel ma również możliwość zakładania klas i tworzenia kont dla uczniów.

- **Genially** – www.genial.ly – z pomocą tej platformy nauczyciel może przygotować gry edukacyjne czy prezentacje zawierające elementy interaktywne.

- **LyricsTraining** – www.lyricstraining.com – strona, na której uczniowie mogą ćwiczyć umiejętności językowe, wykorzystując teksty ulubionych piosenek. Uczniowie mogą uzupełniać luki w tekście piosenki aż na czterech poziomach trudności.

- **Baamboozle** – www.baamboozle.com – z pomocą tej aplikacji nauczyciel utworzy prosty test lub quiz powtórzeniowy. Do pytań można dołączyć również ilustracje.

- **Popplet** – www.popplet.com – platforma, która pozwala tworzyć projekty grupowe czy mapy myśli. Odpowiednia do tłumaczenia zagadnień z gramatyki.

• **Gimkit** - www.gimkit.com – platforma bardzo podobna do Kahoot czy Quizizz, lecz uczniowie, wykonując różne ćwiczenia, zbierają bonusy (*in-game cash*), za które mogą kupować m.in. podpowiedzi. Kwoty wskazówek czy błędnych odpowiedzi ustala nauczyciel.

Warto również wspomnieć, że wiele z wymienionych wyżej narzędzi umożliwia nauczycielowi monitorowanie postępów uczniów czy sprawdzenie wykonania zadania domowego.

C. Scenariusze lekcji zdalnych

Planując lekcje online warto jest również zwrócić uwagę na to, z jakich materiałów nauczyciel korzystał podczas przygotowywania lekcji tradycyjnych – w klasie. Aby lekcja przeprowadzana na odległość była udana, wcale nie trzeba szukać wielu nowych rozwiązań – wystarczy użytego, co się już posiada w swoich zasobach, lub co udostępnia wydawnictwo Macmillan, oraz wykorzystać potencjał platform czy aplikacji np. tych wymienionych w punkcie trzecim tego rozdziału: korzystając z gotowych ćwiczeń lub tworząc nowe, dopasowane do potrzeb swoich i swoich uczniów, a także do ich zainteresowań.

Poniżej przedstawione zostały dwa różne rozwiązania, które pomogą przekształcić nauczycielowi lekcje tradycyjne w lekcje zdalne. Dodatkowo wydawnictwo Macmillan do swoich kursów stworzyło **ramowe scenariusze lekcji zdalnych w dwóch wariantach**, które znajdują się w serwisie staffroom.pl. Zostały one przygotowane do pracy z podręcznikiem serii *Brainy* i mogą służyć także do innych podręczników jako wsparcie dla nauczyciela.

1. Lekcja z koniecznością łączenia się z uczniami na żywo

Prowadząc lekcje na żywo warto jest wykorzystać **materiały wspomagające** do kursów: podręczniki, zeszyty ćwiczeń, oprogramowanie do tablic czy gotowe zestawy do kursów w aplikacji Quizlet.

Warto również zwrócić uwagę na to, że czasami wystarczy drobna modyfikacja gotowej lekcji, by przenieść lekcję do świata online, np.

- do prezentacji słownictwa nauczyciel może wykorzystać zestawy utworzone w aplikacji Quizlet lub utworzyć własne np. na Wordwall.

- ćwiczenia gramatyczne można wykonać, korzystając z oprogramowania do tablic interaktywnych lub przenieść (lub znaleźć gotowe zestawy) na wyżej wymienionych platformach,

- wiele ćwiczeń z podręcznika można przenieść np. na platformę Quizizz.

Warto jest również wykorzystać gotową propozycję wydawnictwa Macmillan, która ułatwi pracę i oszczędzi czas, który nauczyciel poświęciłby na przygotowanie lekcji.

Ten wariant to zajęcia na żywo – nauczanie zdalne odbywa się za pomocą połączenia wideo. W tym sposobie pracy materiał z wybranego podręcznika został podzielony na zadania, które można wykorzystać podczas lekcji na żywo, wraz z proponowanym przebiegiem takiej lekcji, oraz

zadania, które uczniowie powinni wykonać podczas pracy indywidualnej, w dowolnym czasie po zakończeniu połączenia z nauczycielem.

Lekcja 1 – Vocabulary

Cel lekcji: wprowadzenie nowego słownictwa

Zadania obowiązkowe: zadanie 1, przynajmniej jedno zadanie z tekstem, dwa zadania z zeszytu ćwiczeń utrwalające słownictwo

PRZEBIEG LEKCJI

Sugestie dla nauczyciela:

1 Przywitaj się z uczniami. Poproś ich, aby pokiwali głowami / pokazali kciuk do góry / podnieśli obie ręce do góry, jeżeli Cię słyszą. W miarę możliwości podawaj polecenia po angielsku, np. *If you hear me, put your thumbs up / nod your head / put your arm in the air* itd.

2 Przeczytaj słówka z zadania 1. Jeżeli to możliwe, wyjaśnij znaczenie słów, używając kart obrazkowych (staffroom.pl > Brainy 4 > Flashcards).

3 Odtwórz nagranie do zadania 1i poproś uczniów o powtarzanie słów. Zapytaj ich, które z tych wyrazów znali wcześniej, które są łatwe, lub które wydają się trudne. Uczniowie mogą wpisać te słowa w okienko 'Czat'.

4 Odtwórz *Phonics Rap* i poproś uczniów o rapowanie razem z nagraniem.

5 W zależności od liczby osób w klasie i możliwości technicznych, wybierz jedno zadanie z sekcji *Vocabulary practice*, które wykonacie wspólnie w trakcie lekcji na żywo.

6 Poproś uczniów o ułożenie jednego lub dwóch zdań o życiu swoim lub swoich bliskich. Uczniowie wpisują zdanie w okienko 'Czat' lub czytają po kolei swoje zdania.

7 Poinformuj o zadaniach do pracy *samodzielnej* oraz o tym, na kiedy powinni je wykonać.

8 Żegnając się z klasą przypomnij o dacie i godzinie kolejnej lekcji na żywo.

PRACA SAMODZIELNA

Wyślij poniższy materiał uczniom. Pamiętaj o uzupełnieniu tabeli!

Zanim zaczniesz pracę przygotuj:

- książkę ucznia
- zeszyt ćwiczeń
- zeszyt przedmiotowy
- komputer lub telefon z dostępem do Internetu

Co mam zrobić?

Gdzie to znajdę?

<p>1 Przeczytaj na głos słowa/zwroty z zadania 1 str. ____. Jeżeli masz z tym problem, wysłuchaj nagrania i powtórz ćwiczenie.</p>	<p>Książka ucznia nagrania: Strefa ucznia https://www.macmillan.pl/strefa-ucznia</p>
<p>2 Wykonaj dwa dowolne zadania ze strony ____ w zeszyte ćwiczeń. Jeżeli nie rozumiesz słów/zwrotów, sprawdź ich znaczenie w słowniczku na stronie ____ (Vocabulary summary).</p>	<p>Zeszyt ćwiczeń Książka ucznia</p>
<p>3 Przeczytaj czytankę na stronie ____ i wykonaj zadanie. LUB Posłuchaj nagrania do zadania ____ na stronie ____ i wykonaj zadanie do niego. Odpowiedzi zapisz w zeszyte przedmiotowym.</p>	<p>Książka ucznia</p>

Dla chętnych (proszę wybrać dowolną liczbę zadań)

<p>- Posłuchaj i powtórz <i>Phonics Rap</i>. Poćwicz rapowanie a potem nagraj swoje wykonanie i wyślij je do mnie.</p> <p>- Wykonaj zadania interaktywne do lekcji 1, rozdział ____.</p> <p>- Wykonaj zadanie ____ w aplikacji Quizlet.</p>	<p>Książka ucznia nagrania: Strefa ucznia https://www.macmillan.pl/strefa-ucznia Student's Practice Kit https://www.macmillan.educationeverywhere.com/pl/project/brainy/ https://quizlet.com/MacmillanPolska/folders/brainyklasa-4/sets</p>
---	--

2.Lekcja bez konieczności łączenia się z uczniami na żywo

Wariant kolejny opracowany w scenariuszach przygotowanych przez wydawnictwo Macmillan, zakłada przeprowadzenie lekcji bez łączenia się z uczniami na żywo – to lekcje w **czasie nierzeczywistym** –nauczanie polega głównie na przesyłaniu uczniom instrukcji do zadań, które mają wykonać indywidualnie, w dowolnym czasie.

Nauczyciel może przesłać uczniowi scenariusz lekcji w takiej formie, w jakiej został on przygotowany (Word), za pośrednictwem e-dziennika lub pocztą elektroniczną albo przygotować lekcje na wirtualnej tablicy np.: na Padlecie poprzez umieszczenie na niej odpowiednich linków do ćwiczeń i zapisanie poleceń.

Lekcja 1 – Vocabulary

Cel lekcji: wprowadzenie nowego słownictwa

Zadania obowiązkowe: zadanie 1, przynajmniej jedno zadanie z tekstem, dwa zadania z zeszytu ćwiczeń utrwalające słownictwo

Wyślij poniższy materiał uczniom. Pamiętaj o uzupełnieniu tabeli.

Przed lekcją przygotuj:

- książkę ucznia
- zeszyt ćwiczeń
- zeszyt przedmiotowy
- komputer lub telefon z dostępem do Internetu

Co mam zrobić?	Gdzie to znajdę?
<p>1 Posłuchaj nagrania do zadania 1 na stronie ____ i powtórz słowa/zwroty. Następnie wykonaj polecenie do zadania. Jeżeli nie rozumiesz słów / zwrotów, sprawdź ich znaczenie w słowniczku na stronie ____ (Vocabulary summary).</p>	<p>Książka ucznia nagrania: Strefa ucznia https://www.macmillan.pl/strefa-ucznia</p>
<p>2 Wykonaj dwa dowolne zadania ze strony ____ w zeszyte ćwiczeń.</p>	<p>Zeszyt ćwiczeń</p>
<p>3 Przeczytaj tekst na stronie ____ i wykonaj zadanie do niego.</p>	<p>Książka ucznia</p>
<p>4 Posłuchaj nagrania do zadania ____ na stronie ____ i wykonaj zadanie do niego.</p>	<p>Książka ucznia nagrania: Strefa ucznia https://www.macmillan.pl/strefaucznia</p>

Dla chętnych (proszę wybrać dowolną liczbę zadań)

<p>- Posłuchaj i powtórz <i>Phonics Rap</i>. Poćwicz rapowanie a potem nagraj swoje wykonanie i prześlij je do mnie e-mailem.</p> <p>- Wykonaj zadania interaktywne do lekcji 1, rozdział ____.</p> <p>- Wykonaj zadanie ____ w aplikacji Quizlet.</p>	<p>Książka ucznia nagrania: Strefa ucznia https://www.macmillan.pl/strefa-ucznia</p> <p>Student's Practice Kit https://www.macmillaneducationeverywhere.com/pl/project/brainy/</p>
	<p>https://quizlet.com/MacmillanPolska/folders/brainy-klasa-4/sets</p>

Istnieje też inne rozwiązanie – nauczyciel może **nagrywać lekcje**, a następnie udostępniać je swoim uczniom jako film. Należy jednak aktywizować uczniów i zachęcać ich również do samodzielnej pracy, np. prosząc, by po obejrzeniu nagranej lekcji spróbowali wykonać zestaw ćwiczeń, który nauczyciel również wysyła, dając wybór, które ćwiczenia chcą wykonać.

D. Motywacja oraz zaangażowanie rodziców i opiekunów

Motywacja i zaangażowanie uczniów jest jednym z problemów dydaktyki nauczania zdalnego. Na motywację do uczenia się języka angielskiego na odległość wpływa wiele czynników m.in. organizacja zajęć i ich przebieg, na który mają wpływ zarówno uczniowie, jak i nauczyciel.

Nauczanie zdalne wymaga od uczniów wysokiego poziomu motywacji, dlatego poniżej przedstawiamy kilka **czynników wspierających motywację** oraz **propozycje działań** ze strony nauczyciela:

- docenianie dobrych praktyk** – nauczyciel docenia to, że uczniowie wykonują ćwiczenia interaktywne czy prace domowe w terminie. Uczniowie, którzy nie dotrzymali terminu, zobaczą, że ich koledzy i koleżanki to robią i dzięki temu zostaną zachęceni do dobrej praktyki,

- zauważanie pozytywnych zmian** – nauczyciel zauważa zmiany, np. to, że zazwyczaj nieśmiali uczniowie stają się bardziej aktywni podczas lekcji lub że coraz więcej uczniów odsyła prace domowe w terminie,

- zainteresowania uczniów** – nauczyciel, planując lekcje, powinien brać pod uwagę również zainteresowania uczniów. Warto jest zapytać uczniów, czego chcieliby się nauczyć na najbliższych lekcjach,

•**dostosowanie do potrzeb i możliwości uczniów** – nauczyciel może umożliwić uczniom wybór ćwiczeń do wykonania, np. *Wybierz dwa z czterech ćwiczeń*. Dzięki temu uczniowie nie będą czuli się obciążeni, a dodatkowo będą mieli wpływ na to, czego się uczą,

•**dbanie o dobre relacje** – nauczyciel nie powinien zapominać o tym czynniku zwłaszcza w sytuacji nadzwyczajnej, jaką jest nauczanie zdalne. Ograniczenie kontaktu z rówieśnikami i izolacja od środowiska szkolnego, mogą wpłynąć na emocje, które mogą pojawić się u uczniów w trakcie zajęć, dlatego nauczyciel powinien być przygotowany na elastyczne reagowanie na nie. Nauczyciel powinien być otwarty na rozmowy o przeszkodach i trudach, z którymi mierzą się dzieci w trakcie lekcji zdalnych, dlatego warto poświęcić kilka minut lekcji na to, by dowiedzieć się, co słyszą u uczniów, jak sobie radzą czy nawet czego nowego ostatnio się nauczyli (niekoniecznie muszą być to rzeczy związane ze szkołą). Należy pamiętać, że dziecko skoncentrowane na sytuacji kryzysowej i żyjące w oderwaniu od aktualnej sytuacji życiowej, nie będzie w stanie skupić się na treściach językowych.

Rola rodziców i opiekunów w procesie nauczania tradycyjnego jest znacząca, natomiast w procesie nauczania zdalnego jest jeszcze bardziej istotna. **Współpraca** nauczyciela i rodziców jest podstawą sukcesu edukacyjnego dziecka, dlatego przedstawiamy rozwiązania, które pomogą nauczycielowi w zaangażowaniu rodziców w proces nauczania:

1. Stwarzanie możliwości wspólnej nauki – nauczyciel proponuje wspólną naukę, np.

dziecko uczy rodzica nowego słownictwa z lekcji – dzięki temu dziecko utrwala materiał, a dodatkowo pogłębianą jest więź między rodzicem a dzieckiem,

2. Dbanie o pozytywne relacje – należy pamiętać także o tym, że nauczyciel powinien budować dobre relacje również z rodzicami lub opiekunami swoich uczniów. Dlatego zachęcamy do nawiązywania kontaktu z rodzicami i opiekunami dzieci poprzez e-dziennik, pocztę elektroniczną czy inne narzędzia wykorzystywane do komunikacji. To właśnie rodzice i opiekunowie na co dzień stanowią **motywację** dla dzieci do nauki, zachęcając je czy wspierając, w szczególności w klasach IV-V.

Uczestniczenie w procesie nauczania – przygotowane przez wydawnictwo Macmillan ramowe scenariusze lekcji zdalnych mają na celu wsparcie i odciążenie rodziców i opiekunów podczas nauki zdalnej. Jednak rodzic może uczestniczyć w procesie nauczania, choćby poprzez przesłanie wykonanego przez dziecko zadania lub udostępnianie narzędzi edukacyjnych.

Bibliografia:

Encyklopedia PWN, definicja terminu *nauczanie*:

<https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/nauczanie;4009279.html>

Metodyka nauczania języków obcych w kształceniu zintegrowanym, M. Pamuła, Fraszka Edukacyjna, 2009

Pyżalski, J. (red.) (2020). *Edukacja w czasach pandemii wirusa COVID-19. Z dystansem o tym, co robimy obecnie jako nauczyciele*, Warszawa: EduAkcja

INFORMACJE O AUTORACH PROGRAMU

Ewa Piotrowska jest redaktorem merytorycznym w wydawnictwie Macmillan, a także autorką licznych materiałów dydaktycznych, m.in. Książki Nauczyciela do kursu *Angielski dla zerówek*, publikacji dotyczącej oceniania kształtującego, licznych testów itd. Ze światem dydaktyki językowej związana jest od 15 lat, jako nauczycielka i lektorka języków angielskiego i hiszpańskiego, jak również metodyk w warszawskiej szkole językowej. Od kilku lat prowadzi szkolenia z zakresu metodyki nauczania języków obcych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Tomasz Szyber jest anglistą, językoznawcą oraz metodykiem z wieloletnim doświadczeniem w nauczaniu. Obecnie pracuje w wydawnictwie Macmillan, gdzie jest redaktorem merytorycznym. Zajmuje się przede wszystkim opracowywaniem materiałów do szkół podstawowych.

Katarzyna Komarnicka jest nauczycielem języka angielskiego w szkole podstawowej we Włodzieninie w woj. opolskim. Jest autorką materiałów dydaktycznych wydawnictwa Macmillan, m.in. scenariuszy lekcji świąt nietypowych. Jest też współautorką kultowej gry *Don't Say It!* ze słownictwem obowiązującym na egzaminie ósmoklasisty. Prowadzi także szkolenia stacjonarne i online dla nauczycieli m.in. dla wydawnictwa Macmillan. Jest autorką wielu artykułów. Od kilku lat na łamach swojego bloga *made by kate* dzieli się pomysłami i materiałami na zajęcia językowe.